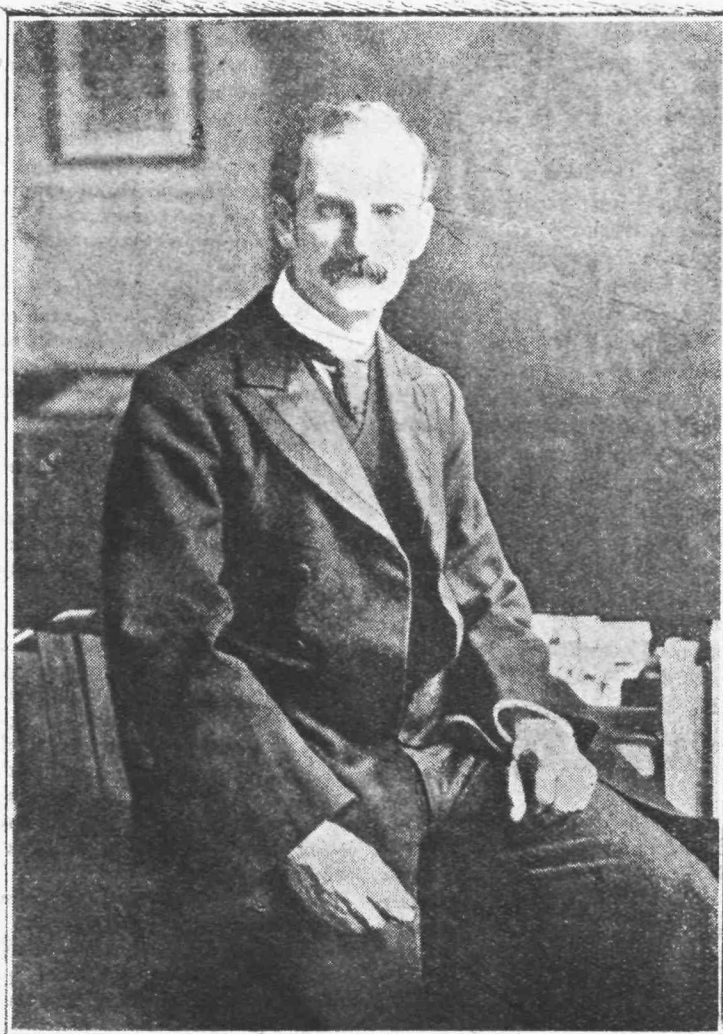




W. PEMBER REEVES



ΦΙΛΕΛΛΗΝ, — τοῦ ὁποίου τὴν εἰκόνα δημοσιεύει σήμερον ἡ «Παναγοθήκη» — ἐγεννήθη πρὸ ἡμίσεως καὶ ἐπέκεινα αἰῶνος, εἰς *Lyttleton* τῆς Νέας Ζηλανδίας ἐκγονέων Ἀγγλῶν καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν

νομικῶν σπουδῶν του μὴ αἰσθανόμενος μεγάλην κλίσιν πρὸς τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα, διὰ τὸ ὁποῖον τὸν προώρῳεν ὁ πατὴρ του, ἰδιοκτῆτης τοῦ ἐκεῖ ἐκδιδομένου ἐγκρίτου φύλλου «*The Lyttleton Times*» προσελήφθη εἰς τὴν σύνταξίν του καὶ μετὰ τινα καιρὸν ἐπολιτεύθη ἐπιτυχῶς. Βουλευτὴς, ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ τῆς Ἑργασίας (*Labour*) ἀρχὼν φιλελευθέρων, εἰσήγαγεν εἰς τὴν νομοθεσίαν τῆς Ἀποικίας πλῆθος μεταρρυθμίσεων καὶ πρακτικωτάτων νομοσχεδίων, εἰς ἓνα ἀπὸ τὰ ὁποῖα—τὸ τῆς διαιτησίας τῶν μεταξύ ἐργατῶν καὶ καταστηματαρχῶν διαφορῶν, ὑπὸ εἰδικῶν δικαστη-

ρίων αποτελουμένων ἀπὸ δικαστὰς ἀρχαίους, εὐδοκίμους καὶ ἀνεξαρτήτους καθὲ κομματικῆς ἐπιτροπῆς—ὀφείλεται ὁ σχετικῶς ἐλάχιστος ἀριθμὸς ἀπεργιῶν εἰς ἀποικίαν, ὅπου τὰ βιομηχανικά συμφέροντα εἶνε μεγάλα καὶ ἡ τάξις τῶν ἐργατῶν ἰσχυρὰ καὶ ἀνεπτυγμένη.

Μετὰ τὴν δρῶσιν ταύτην, ἐπιθυμῶν νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, παρεκλήθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεώς του νὰ δεχθῇ τὴν ἀντιπροσωπείαν τῆς Νέας Ζηλανδίας παρὰ τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ καὶ διορίσθη *High Commissioner* παρ' αὐτῇ. Τὸ ἀξίωμα αὐτὸ σανεπάγεται τὸν τίτλον τοῦ *Honorable* καὶ σχεδὸν ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ τοῦ πρεσβευτοῦ ξένης Δυνάμεως. Μετὰ τινα ὅμως καιρὸν, ἔνεκα κυβερνητικῆς μεταβολῆς εἰς τὴν Νέαν Ζηλανδίαν, παρητήθη καὶ ἔμεινεν ἰδιωτεύων εἰς Λονδίνον, ὅτε, κενωθείσης τῆς θέσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς τῆς Οἰκονομολογίας καὶ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν διωρίσθη εἰς αὐτήν, πρῶτος αὐτὸς ληφθεὶς ἐκ κλάδου, μὴ ἀνήγοντος εἰς τὸν διδασκαλικὸν κόσμον. Ἡ καινοτομία αὕτη τοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς δὲν εὗρε καμμίαν ἀντίδρασιν καὶ οἱ καθηγηταὶ καὶ Πρυτάνεις τῶν ἄλλων Κολλεγίων καὶ Σχολῶν ἐφάνησαν παραδεχόμενοι τὴν παρ' αὐτῷ ἐπικρατή-

σασαν γνώμην, ὅτι δηλ. προτιμώτερον εἶναι νὰ προΐσταται Σχολῆς προσωρισμένης νὰ μορφώσῃ ἀνδρας πρακτικούς, ἄνθρωπος ἀποκτήσας πείραν ἀπὸ τὴν διοίκησιν μεγάλης ἀποικίας, παρὰ ἐπιστήμων ἀντλῶν τὴν σοφίαν του μόνον ἀπὸ τὴν μελέτην καὶ τὰ βιβλία. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ ὑπονοηθῇ ὅτι ἡ μόρφωσις τοῦ *Reeves* εἶναι μόνον πρακτική. Ὅσοι εἶχον τὴν εὐτυχίαν νὰ τὸν ἀκούσουν, εἰς ἰδιαιτέρας συνομιλίας, ν' ἀναπτύσῃ ἱστορικὰ ζητήματα, νὰ ἐκφέρῃ γνώμας περὶ τῶν Ἀγγλῶν συγγραφέων

καὶ τοῦ ὕφους τῶν, ὅσοι ἀνέγνωσαν ὅχι μόνον τὰ ἐμβριθῆ ἄρθρα του ἀλλὰ καὶ τὰ καλλιεπῆ ποιήματά του, ὡς π.χ. τὸ περὶ τοῦ Βυζαντινοῦ « Ὑγροῦ Πυρὸς » θὰ ἐννοήσουν διατί ἐκρίθη ἄξιος τῆς θέσεώς του καὶ ἀπὸ τοὺς δρωῶντας εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κοινωνίαν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους κυρίως ἀποτελεῖται τὸ Συμβούλιον τῆς Σχολῆς καὶ ἀπὸ τοὺς σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας τοὺς προΐσταμένους τῶν ἄλλων κολλεγίων.

Παρ' ὅλας τὰς ἀσχολίας του —διότι εἶναι καὶ



ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ

Κόρη τοῦ Διαδόχου τῆς Ρουμανίας, ἧς ἀνηγγέλθησαν οἱ ἀρραβῶνες μετὰ τῆς Α. Β. Τψ. τοῦ Διαδόχου Γεωργίου

μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ανθηροτάτης Τραπεζής της Νέας Ζηλανδίας—ο *Reeves* άγαπών την Ελλάδα και πιστεύον εις τὸ μέλλον της, εύρίσκει καιρὸν νά τὴν μελετᾷ καὶ νά προσπαθῇ νά τὴν γνωρίσῃ εἰς τοὺς ὁμοεθνεῖς του. Εἶναι ἐκ τῶν ὀλίγων—ὀλιγίστων δυστυχῶς—φίλων τοῦ φιλοβουλγαρικοῦ «Βαλκανικοῦ Κομιτάτου» καὶ ἡ παρουσία του ἐκεῖ μετὰ τινων ἄλλων πιστῶν τῆς Ἑλλάδος φίλων του *Burrows*, τοῦ *Symonds*, τοῦ μακαρίτου *Westlake* κ.λ. συνέτεινον οὐκ ὀλίγον, ὥστε τὸ Κομιτάτον καὶ πρὸ τοῦ πολέμου καὶ κατ' αὐτὸν νά τηρήσῃ σιάνιν κάπως ἀμερόληπτον. Ὅτε κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1912 συνεστήθη τὸ Αἰγαιοπελαγίτικόν Κομιτῆτον, ὁ *Reeves* προθύμως προσήλθεν εἰς αὐτὸ καὶ εἰργάσθη ἐκεῖ ὄχι μόνον ὑπὲρ τῶν Αἰγαιοπελαγίτων, ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑπειρωτῶν καὶ Μακεδόνων.—Πρὸ μερικῶν μηνῶν, θέλων πρακτικώτερον καὶ ἐνεργητικώτερον νά ἐξυπηρετήσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐτύχησε μετὰ τινων ἄλλων Φιλελλήνων καὶ φιλοπάτριδων ὁμογενῶν μας τὸν ἐν Λονδίνῳ Ἀγγλο-Ἑλληνικὸν Σύνδεσμον, τὸν περὶ τὰ 500 μέλη ἤδη ἀριθμοῦντα καὶ προσωρισμένον, ὡς ἐλπίζομεν, νά δράτῃ ἰσαξίως τῶν ἐπὶ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἀργότερα ἐπὶ Γ' αὐτοῦ, Δίλκε καὶ Ρόζμπεργκ Φιλελληνικοῦ Κομιτάτου.

Ἀλλὰ πολὺ καλυτέρα ἰδέαν περὶ τοῦ *Reeves* ἀπὸ τὰς ξηρὰς αὐτὰς σημειώσεις, θά λάβουν οἱ ἀναγνώσται μας διερχόμενοι τὸ ὥραιον ἄρθρον ποῦ ἔγραψε περὶ αὐτοῦ ὁ φίλος καὶ συνεργάτης του ὁμογενὴς Κος Χ. Βαμβάκης.

4 Μαρτίου 1914

Α. Π. Π.

Ὁ εἰλικρινὴς τῆς Νέας Ἑλλάδος φίλος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους λήτης Πέρμπερ Ρήθς, τοῦ ὁποῦ ἡ ἐν Ἀθήναις ἐπισκεψίς ἐχειρησίσθη μὲ ἀληθῆ ἐνθουσιασμὸν, ἔχει κατὰ τὸν διακρίνει ἀπὸ τοὺς λοιποὺς ἐν Εὐρώπῃ φιλελλήνους. Ἀγαπᾷ μέχρι πάθους τὸν Ἑλληνισμὸν καὶ τρέφει ἀπερίοριστον ἐμπιστοσύνην ἐπὶ τὸν ἀστὲρα αὐτοῦ, οὐχὶ μόνον διότι κατὰ βῆθος ἐμελέτησεν ὁλόκληρον τὴν ἱστορίαν του ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς σήμερον, ἀλλὰ κυρίως διότι ἐνεβόλυνεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ νεωτέρου Ἑλληνος καὶ διότι ἀνιμέρησε τὴν ἠθικὰς, κοινωνικὰς καὶ πολιτικὰς ἀρετὰς αὐτοῦ μέχρι τοῦ βαθμοῦ, ὥστε νά σχηματίσῃ εἰδὸς τι ἰδικῆς του θρησκείας μὲ τὴν ἀκράδαντον πίστιν του ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Φυλὴ ὀφείλει ν' ἀναγνωρισθῇ καὶ ὁ ἀναγνωρισθῇ ὡς ἡ ἀπαράριστη ἐκπολιτιστικὴ ἐν τῇ πεγκρωσίῳ κοινωνίᾳ δύναμις.

Τὴν πίστιν του ταύτην δὲν περιορίζει ἀπλῶς εἰς ἓνα ἐνδόμυχον πόθον, ἀλλὰ μ' ἓνα ἰδιαίτερον συνδυασμὸν τοῦ μεγάλου ιδεώδους του, μὲ τὸ θετικὸν πνεῦμα ἀκαταπαύσιως ἐργάζεται δι' ὅλων τῶν μέσων πρὸς διόδυσίν της. Διὰ τῶν ἀγορεύσεων καὶ τῶν ἁρθρῶν του, διὰ τῶν οἰκογενειακῶν συγκεντρώσεων καὶ τῶν λεσχῶν, αἵτινες ἐξακκιῶσι μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἀληθῶς πεπολιτισμένην τῆς Πατρίδος χώραν, ὁσημέραι εὐρύνει τὸν κύκλον τῶν ὁπαδῶν καὶ ἀποστόλων τοῦ δόγματός του. Εἶνε ἀδύνατον νά περιγραφῇ ἡ ἀπόλαυσις, τὴν ὁποίαν ἡσθάνετο ἡ μεγαλυνθεῖσα ἀπὸ τὰς συνεχεῖς νίκας ψυχῇ του, ὅταν ἐμάνθανε τοὺς Ἑλληνικοὺς θριάμβους. Ὅχι διότι

οὗτοι τὸν ἐθάμβωσαν, ἀλλὰ διότι ὡς ἄλλος Ζαχαρίας τοὺς ἀνέμενε.

Ὁ ἐμπράκτος φιλελληνισμὸς του ἀρχαίει ἀπ' αὐτῆς τῆς νεανικῆς του ἡλικίας. Εἴτε ὡς φοιτητῆς τῆς Νομικῆς, εἴτε ὡς ἐκδότης τῶν Λύτλετων Τάξις μετὰ τὸ πέρας τῶν σπουδῶν του, εἴτε ὡς Πρόεδρος Πολιτικοῦ Συνδέσμου καὶ βουλευτῆς ἐν Νέᾳ Ζηλανδίᾳ ὅπου ἐγεννήθη, εἴτε ὡς Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, τῆς Βιομηχανίας καὶ τῆς Ἐργασίας, εἴτε κατ' ὅπιν ὡς Ἀνωτάτος Ἀντιπρόσωπος τῆς γενετῆρος του ἐπὶ δεκατέσσαρα ὅλα ἔτη ἐν Λονδίνῳ, εἴτε νῦν ὡς Πρύτανης τῆς Σχολῆς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου, ἐξηκολούθησε καὶ ἐξακολουθεῖ διαρκῶς ἐνδιαφερόμενος καὶ ἐνεργῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τὸ πρῶτόν του ἄρθρον, ὅπερ πρὸ εἰκοσιπενταετίας ἐδημοσίευσε διὰ τὴν Ἐνωσιν τῆς Κρήτης περιεῖχεν ἐπιχειρήματα, αἵτινα ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τὸ νά δημοσιευθῶσιν ἀρκετὰ φιλελληνικά τότε ἄρθρα εἰς τὸν Ἀγγλικὸν τύπον. Ἐκτοτε δὲν ἔπαυσαν ἄρθρογραφῶν εἰς διάφορα ἔγκριτα τοῦ Λονδίνου Ἀσσεως φύλλα καὶ ἐργαζόμενος παρὰ τοῖς πολλοῖς αὐτοῦ φίλοις καὶ γνωρίμοις ὑπὲρ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, τῆς Ἑπείρου, τῆς Μακεδονίας καὶ τῶν λοιπῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν.

Τὸ περὶ Ἀνατολικῆς πολιτικῆς καθ' ἑδοξάδα δημοσιεύόμενον εἰς τὴν ἔγκριτον Πολιτικὴν Ἐπιθεώρησιν «Ὁ νέος Πολίτευς» κύριον ἄρθρον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀπεικονίζεται πάντοτε ἡ εἰς τὸν Ἑλληνισμὸν πεποιθήσις του, εἶνε προϊόν τῆς ἐμπνεύσεώς του. Ὅτε τὸ πρῶτον ἐρρίφη ἡ ἰδέα τοῦ σχηματισμοῦ τῆς Ἀγγλο-Ἑλληνικῆς Ἐνώσεως ἐν Λονδίνῳ, ὁ Πέρμπερ Ρήθς μὲ ἀκράτητον ἐνθουσιασμὸν ἐπεκροτήσεν αὐτὴν καὶ μὲ ἀπαράμιλλον δραστηριότητα ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν τὴν ἰδέαν μετέτρεψεν εἰς πραγματικότητα. Ἦτο ὁ ἐνδεδειγμένος Πρόεδρος τοῦ μεγάλου καὶ χρησιμωτάτου τούτου Συλλόγου.

Φιλέλλην ἐνθουσιώδης μὲ μεγάλαν ιδεώδη, ἀλλὰ μὲ μέθοδον καὶ μὲ πρακτικὸν πνεῦμα, κάτοχος τοῦ ταπειμημένου, τοῦ συμβολίζοντος τὴν πραγματικὴν ἀξίαν ἐν Ἀγγλίᾳ τίτλου τοῦ *honorable*, τοῦ μὲ τὰς ιδιότητας τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ καὶ Ἀνωτάτου Ἀντιπροσώπου, ἡδὴ δὲ Πρυτάνεως ἐν Λονδίνῳ προσδιδόντος μεγαλήτερον ἀκρόμυ κύρος εἰς τὰ προσόντα τῆς εἰλικρινείας καὶ τῆς πειθοῦς του, ὁ Πέρμπερ Ρήθς καταγίνεται νά συνδέσῃ τὸν ἀκμάζοντα πολιτισμὸν τῆς Μεγάλῃς Βρεττανίας μὲ τὸν ἀναγεννώμενον πολιτισμὸν μιᾶς μεγάλης Ἑλλάδος. Θέλει μὲ πάντα τρόπον νά συνδυάσῃ τὰ ιδεώδη καὶ συμφέροντα τῆς φυλῆς του μὲ τὰ ιδεώδη καὶ συμφέροντα τῆς ἰδικῆς μας. Δι' ἀμφοτέρα ταῦτα ἐργάζεται μὲ ἀκατάβλητον ζῆλον. Ἐχει πεποιθῆσιν ὅτι θά ἐπιτύχῃ διότι ὁ συστηματικῶς διὰ τὰ μέγιστα καὶ εὐγενῆ ἐργαζόμενος, ὠρισμένως ἐπιτυγχάνει. Ἀλλ' ὑπάρχει καὶ εἰς ἐπὶ πλέον λόγος πρὸς ἐπιτυχίαν· ἔχει καρδίαν Ἑλληνικὴν καὶ νουν Ἀγγλικόν.

ΧΑΡΙΣΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΣ

Πρώην βουλευτῆς—Σερβίων

